

Valtion talousarvio 2018

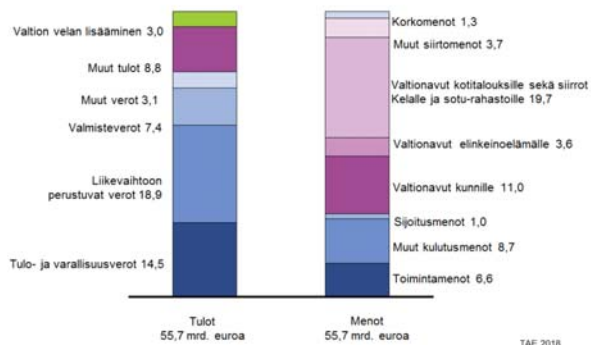
28.9.2017 Helsinki

Taloustorstai

Minna Punakallio
Pääekonomisti
Kuntaliitto
Twitter @MinnaPunakallio

Vuoden 2018 talousarvioehdotus on elvyttävä

- Budjettitalouden menot 55,7 mrd. €
 - » Menoja nostavat mm. kärkihankkeet ja eläkemenot, kikyyn liittyvät sairausvakuutus-menot ja sote-uudistuksen valmistelu
 - » Menoja laskee sopeutustoimet, turvapaikanhakijoiden
- Budjettitalouden tulot 52,7 mrd. €
 - » Verotulot 44,0 mrd. €
- Valtionvelkaa otetaan lisää 3,0 mrd. euroa
 - » Valtionvelka nousee 2018 arviolta 110 mrd. euroon
 - » Velkaantuminen loppuu 2021
- Muuta: työn verotus säilyy ennallaan, kokonaisveroaste laskee reippaasti, työttömyyssidonnaiset menot alenevat

Julkisen talouden tila

	2015*	2016*	2017**	2018**
Verot ja sosiaaliturvamaksut	44,0	44,1	43,2	42,2
Julkisyhteisöjen menot	56,9	55,8	54,1	53,1
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto	-2,7	-1,8	-1,2	-1,4
- valtionhallinto	-3,0	-2,7	-2,3	-2,0
- paikallishallinto	-0,6	-0,4	-0,1	-0,3
- työeläkelaitokset	1,3	1,1	0,8	0,7
- muut sosiaaliturvarahastot	-0,4	0,2	0,3	0,2
Julkisyhteisöjen bruttovelka	63,6	63,1	62,5	61,9
Valtionvelka ¹⁾	47,6	47,5	47,7	47,5

* ennakkotieto

** ennuste

¹⁾ VM:n kansantalousosaston arvio valtion velasta eroaa budjetoidun perusteella arvioidusta mm. päivitettyjen tuloennusteiden vuoksi

Kuntatalouden kehitykseen vaikuttavat talousarviolinjaukset 2018

- Osa valtion päätöksistä vahvistaa kuntataloutta
 - Kiinteistöveron hallitusohjelman mukainen korotus (25 milj. €)
 - Vaka-maksujen alennuksen (-91 milj. €) kompensointi yhteisöveron (60 milj. €), valtionosuuksien (25 milj. €) ja kiinteistöveron (25 milj. €) kautta... yhteisvaikutus kuntatalouteen saattaa mennä myös negatiiviseksi
 - Lukuisat hallitusohjelman mukaiset säästötoimet (yht. 182 milj. €), joilla kuntien mukaan lähinnä laskennallisia säästövaikutuksia
 - Päivystysten ja erikoissairaanhoidon uudistus
 - Omais- ja perhehoidon kehittäminen
 - Vanhuspalvelujen laatusuositus
- Osa heikentää kuntataloutta
 - Kiky-vähennys (-119 milj. €)
 - VM:n ja OKM:n vos-indeksiäädytys (-46,58 milj. €)
 - Kustannustensaon tarkistus -177 milj. € ja OKM -3 milj. € (heikentävä vai neutraali?)
- Osa päätöksistä kuntatalouden kannalta neutraaleja
 - Veroperustemuutosten kompensatiot yht. 131 milj. €
 - Lukuisia määräraahankkeita, joilla rahoitetaan hankkeista kunnille aiheutuvia kuluja: varhaiskasvatuksen maksuttomuuskokeilu, ammatillisen koulutuksen reformin toimeenpanon tukeminen, Ohjaamo-toiminnan vakiinnuttaminen
 - Korvaus laittomasti maassa oleskelevien kiireelliseen sosiaalihuoltoon (+5,35 milj. €)
 - Valinnanvapauden pilottihankkeet
- Nettovaikutus: Valtion toimenpiteet kiristävät kuntataloutta ensi vuonna 129 milj. €**
- Sote- ja maakuntauudistuksen resursseja vahvistettiin

Kuntakysely hallitusohjelman ja kilpailukyky sopimuksen säästövaikutuksista, kesäkuu 2017

	Kuntakyselyn arvio säästöistä vuonna 2018	Hallituksen tavoite säästöiksi 2018	Tavoite toteutunut, %
Sosiaali- ja terveystoimen asiakasmaksut	105	150	70 %
Vuosityöajan pidentäminen, kiky	60	190	32 %
Subjektiviisen päivähoidon rajaaminen	10	41	24 %
Varhaiskasvatuksen henkilöstömitoitus	10	54	19 %
Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta	5	20	25 %
Omais- ja perhehoidon kehittäminen ja kalliimman laitoshoidon korvautuminen	30	135	22 %
Alueellisen erikoissairaanhoidon keskittäminen	0	175	0 %
YHTEENSÄ	220	765	29 %

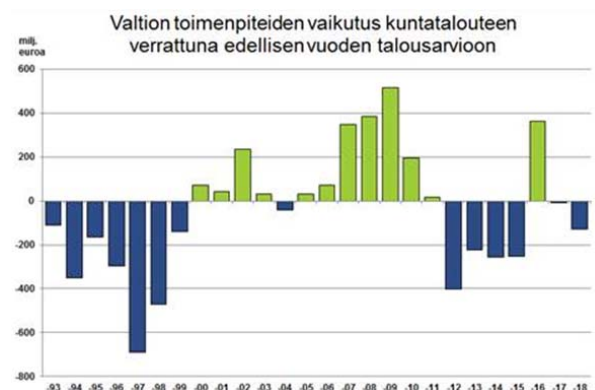
Kilpailukyky sopimuksen vaikutus kuntatalouden rahoitusasemaan 2016-2018

	2016	2017	2018
Kuntien työvoimakustannukset			
Työnantajamaksujen alentaminen		277	418
Lomarahojen leikkaus	232	309	312
Työajan pidentäminen*		93	188
SÄÄSTÖT	232	679	918
Veronkevennyksen vaikutus kunnallisveroon		-282	-287
Veronkevennyksen kompensatio kunnille		282	287
Verovaikutukset			
Ta-maksujen alentamisen vaikutus yhteisöveron tuottoon		58	86
Työntekijämaksujen muutosten vaikutus kunnallisveron tuottoon		-367	-482
Lomarahaleikkauksen vaikutus verotuloihin		-65	-65
Työajanpidennyksen vaikutus verotuloihin		-23	-40
VEROPOHJAN MUUTOS YHT.	0	-396	-500
Kuntatalouden rahoitusasema ilman vos-leikkauksia	232	283	418
Valtionosuuksien vähennys			
ta-maksujen alentaminen / ei leikata		0	0
lomarahaleikkaus 100 %		-309	-312
työajan pidentäminen 100 %		-70	-188
VALTIONOSUUKSIEN LEIKKAUKSET		-379	-500
VAIKUTUS KUNTATALOUDEN RAHOITUSASEMAAN, NETTO	232	-96	-82

Keskeisimmät kuntatalouteen vaikuttavat talousarviopäätökset 2018

Heikentävät päätökset		Vahvistavat päätökset	
Kustannustenjaon tarkistus		Omais- ja perhehoidon kehittämisestä seuraava säästö (menot -35 milj. €)	26,1
- VM	-177	Päivystyksen ja erikoissairaanhoidon uudistus (menot -125 milj. €)	93,3
- OKM	-3	Vanhuspalvelujen laatusuositus (menot -16,5 milj. €)	12,3
Kiky-vähennys	-119	Vaka-maksujen alennuksen kompensointi (maksutulot -91, kompensoinnit 110 milj. €)	19,0
Indeksijääditykset	-47	Kiinteistöveron korotus (hallitusohjelma)	25,0
EDELLISET YHT.	-345		175,8

Valtion toimenpiteiden vaikutus kuntatalouteen VM:n mukaan: -129 milj. €

Suomen finanssipoliittisten sääntöjen toteutuminen valtion TAE:ssä

Julkisen talouden sektori	Muuttuja	Tavoite vuodelle 2019: % BKT:sta	Ennuste vuodelle 2018: % BKT:sta
Hallituksen asettamat rahoitusasematavoitteet vaalikaudelle			
Valtio	Alijäämä	korkeintaan 0,5 %	-2,00 %
Paikallishallintosektori	Alijäämä	korkeintaan 0,5 %	-0,30 %
Sosiaaliturvarahastot			
- Työeläkerahastot	Ylijäämä	noin 1,0 %	0,70 %
- Muut sosiaaliturvarahastot	Rahoitusasema	noin 0,0 %	0,20 %
Julkinen talous	Velka	velkasuhde v. 2019 < v. 2018	61,90 %
EU-säännöt			
Julkinen talous	Alijäämä	3,00 %	-1,40 %
	Velka*	60 %	61,90 %
	Rakenteellisen rahoitusaseman keskipitkän aikavälin tavoite (MTO)**	-0,50 %	-1,30 %

* EU:n velkasäännön tulkinnassa otetaan huomioon myös mm. velan alenemisen nopeus historiassa ja tulevaisuudessa

**Vakaus- ja kasvusopimus velvoittaa EU-jäsenmaat asettamaan julkisen talouden rakenteelliselle alijäämälle keskipitkän aikavälin tavoitteen (MTO). Suomen keskipitkän aikavälin tavoitteeksi on asetettu 0,5 prosentin alijäämä suhteessa BKT:hen. Hallitus tavoittelee keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamista vuonna 2019. Lisätietoa talousarvioesityksen yleisperustelujen luvussa 3.

Kiitos mielenkiinnostanne! Lisätietoa www.kunnat.net

Kuntaliitto.fi

Liik. Talous. Opetus ja kulttuuri. Sosiaali ja terveysasiat. Eläinoima ja työllisyys. Yhdyskunnat ja ympäristö. Demokratia ja hallinto.

Asiantuntijapalvelu / Talous / Pääekonomistin palsta

Pääekonomistin palsta

Tarkastettu: 13.3.2017

MINNA PUNAKALLIO
PÄÄEKONOMISTI

LINJOILLA

Tervetuloa pääekonomistin palstalle! Tällä sivustolla käsitellään ajankohtaisia talouteen liittyviä asioita. Mukana on myös keskeisiä luottotietoa ja diat.

Voit seurata minua Twitterissä @MinnaPunakallio.

Uutiset ja tiedotteet

- Verhoasennuksen asiantuntijapalvelut eivät nauti kannustustuloksesta
- Kuntaliiton julkaisu 13.3.2017
- Järjestö- ja -asiatyökalu: maahanmuuttajien vaikutuksista
- Kuntaliiton julkaisu 30.1.2017

Kuntatalous monen muuttujan summa

Julkaisun sisältö:

- Kuntatalous kansantalouden osana
- Kuntatalouden rakenne
- Taloussuunnittelu ja talousarvio
- Kuntakonsernin ja tytäryhteisöjen ohjaus
- Tilinpäätös ja talouden tunnusluvut
- Julkiset hankinnat
- Tarkastus ja valvonta
- Kunnan rahatoimen hoito ja varainhankinta
- Uuden kunnan talous 2020
- Tuottavuuden, tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden arviointi

Tulossa lokakuussa 2017

Tilaukset www.kuntaliitto.fi/kirjakauppa, p. 050 411 8421

Tilausnumero 509499, hinta 30 €

